

Hardinxveld-Giessendam, Poort naar het Groene Hart

*Visie en ambitie
voor
Hardinxveld-Giessendam,
op weg naar 2030*

INHOUDSOPGAVE

	Pag.
Visie voor de langere termijn	3
Status	3
Doelstelling	3
Cultuur en identiteit	3
Hardinxveld-Giessendam anno 2009	4
<u>Anno 2030</u>	
1- Bestuurlijk	4
2- Cultuur en identiteit	5
3- Algemene voorzieningen	5
4- Zorg en Welzijn	5
5- Onderwijs	6
6- Openbaar vervoer	6
7- Woningbouw	6
8- Bedrijvigheid	7
9- Sport	7
10-Natuur en recreatie	7
11-Infrastructuur	8
12-Energie en milieu	8

Visie voor de langere termijn.

Is het nuttig en nodig om een toekomstvisie te beschrijven voor de langere termijn?

De ChristenUnie gelooft dat de geschiedenis van de wereld in Gods hand is. Naar Zijn beloften zien wij uit naar de komst van de Christus, de Koning van allen die Hem liefhebben. Wij verwachten op Zijn tijd een nieuwe hemel en nieuwe aarde. Hieraan voorafgaand zullen de hemelse bazuinen klinken en iedereen die dan op aarde verblijft zal Hem zien, herkennen en erkennen.

In de tijd voor Zijn komst hebben wij de opdracht om Zijn schepping te onderhouden, te ontwikkelen en te bewaren.

Daar is verantwoordelijkheid dragen voor de samenleving bij ingesloten met inzet voor het welbevinden van de inwoners van onze gemeente.

Dat vertaalt zich in beleid voor leefomgeving, veiligheid, omzien naar elkaar en respect voor elkaar. Om daarbij koers te kunnen houden is het belangrijk een visie en richtpunt te formuleren.

In een turbulente tijd op het terrein van bestuurlijke samenwerking, bestuurskracht en herindeling is het nodig om een toekomstvisie te formuleren betreffende de toekomst (D.V.) over ongeveer 20 jaar.

Status

De toekomstvisie is een richtinggevend voorlopig ontwerp (VO) van de fractie. Aan de hand van reacties van burgers, politiek en achterban denkt de fractie te komen tot een definitief ontwerp (DO) dat als leidraad kan dienen voor het verkiezingsprogramma 2010-2014. Daarnaast wordt dit document ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad en het college van Burgemeesters en Wethouders, ten behoeve van de ontwikkeling van een gemeentevisie.

Aan dit document kunnen dan ook geen rechten of aansprakelijkheid worden ontleend.

Over de inhoud van diverse plannen en projecten zijn geen afspraken gemaakt met partijen.

Doelstelling

Doelstelling van deze visie is om een koers uit te zetten waarlangs we op de lange termijn denken te bereiken dat:

- in Hardinxveld-Giessendam de leefbaarheid wordt in standgehouden en bevorderd;
- de gemeente haar kenmerkende karakter en identiteit behoudt en verder ontwikkelt;
- het een sterke gemeente zal zijn die toekomstige vraagstukken aan kan.

Cultuur en identiteit

De gemeente wordt anno 2009 gekenmerkt door een hardwerkende gemeenschap met saamhorigheid en verdraagzaamheid. Een groot deel van de inwoners heeft een christelijke achtergrond en is actief kerkelijk meelevend. Ook is een belangrijk deel gericht op humane, liberale of socialistische beginselen.

Het karakter van de inwoners is aan te duiden met behoudend, ondernemend en zelfredzaam. De ondernemerscultuur is zichtbaar in de grote hoeveelheid zelfstandige ondernemers. De bedrijvigheid vindt haar oorsprong in griend- en timmerwerk, riviervisserij, scheepsbouw en agrariërs met intensieve veehouderij, waarvan alleen het griendwerk is verdwenen. Daarvoor zijn transport- en aannemersbedrijven en daaraan gerelateerde bedrijfjes in de plaats gekomen. Naast de beroepsarbeid is er veel verenigingsleven en vrijwilligerswerk.

Burgers gaan over het algemeen met respect met elkaar om en hechten aan de handhaving van waarden en normen.

De ruimtelijke identiteit bestaat uit voornamelijk lintbebouwing langs rivieren met daaraan grenzend zelfstandig ontsloten woonwijken in een langgerekt framemodel, met daaromheen een vlinderstructuur.

Hardinxveld-Giessendam vormt een stedelijke rand tussen de rivier de Merwede en het Groene Hart en vormt vanwege de toegankelijke infrastructuur over weg en water een Poort tot het Groene Hart.

Hardinxveld-Giessendam anno 2009.

Een gemeente met ca. 18.000 inwoners, waarvan ca. 4.700 in Boven-Hardinxveld. Een langgerekt oppervlak met de rivieren de Merwede en de Giessen, snelweg A15, personenspoor Merwedelingelijn, goederenspoor Betuweroute, 2 dorpskernen, 4 industrieterreinen, en een natuur- en agrarisch buitengebied. Geografisch ligt de gemeente tussen Gorinchem en Sliedrecht, langs de zuidrand van de Alblasserwaard; grenzend aan de gemeenten Giessenlanden, Graafstroom, Sliedrecht en Gorinchem.

De dorpskernen zijn Giessendam/Neder-Hardinxveld en Boven-Hardinxveld.

Veel werkgelegenheid wordt geboden door scheepsbouw, bouwbedrijven en dienstverlening. Hardinxveld-Giessendam telt 7 basisscholen en 2 scholen voor voortgezet onderwijs. Er bevinden zich een zwembad, dorps huis, meer dan 5 binnensportgelegenheden, een ruime keuzemogelijkheid voor sportbeoefening. In beide dorpskernen bevinden zich een verzorgingshuis en verpleeghuis. Boven-Hardinxveld heeft naast de al genoemde voorzieningen een supermarkt, boekhandel, winkel in huishoudelijke artikelen, een fietsenzaak en een meubelwinkel, een bankkantoor en een vestiging van een bibliotheek. Giessendam/Neder-Hardinxveld beschikt naast genoemde voorzieningen in Boven-Hardinxveld over een winkelcentrum met een breed assortiment winkels met regionaal karakter. In beide dorpskernen is er een weekmarkt. De gemeente wordt bestuurd door een burgemeester, 3 bijna fulltime wethouders, en een 17 leden tellende gemeenteraad.

Hardinxveld-Giessendam anno 2030 (fictief)

Hoe zal Hardinxveld-Giessendam eruit (moeten) zien over 20 jaar, met invulling van de opgaven waar de gemeente voor heeft te staan waarbij meer en meer overheidstaken worden verschoven van de rijksoverheid naar de lokale overheden. Daarbij vraagt een complexe regelgeving vanuit de Europese Unie om een passend bestuursapparaat. Onderstaand perspectief acht de ChristenUnie wenselijk en haalbaar, afhankelijk van draagvlak, politieke wil en omstandigheden.

1 Bestuurlijk.

Hardinxveld-Giessendam heeft zich als een bestuurskrachtige gemeente ontwikkeld tot een functionele poort en handelscentrum voor de Groene Hart-gemeenten in de Alblasserwaard. Hardinxveld-Giessendam is in 20 jaar gegroeid van 18.000 naar een gemeente van meer dan 20.000 inwoners.

De bestuurskracht is gebaseerd op drie pijlers:

- 1) Een sterk ontwikkelde eigen organisatie
- 2) Operationele samenwerking in de zuidelijke randzone
- 3) Strategische samenwerking in de Alblasserwaard & Vijfheerenlanden.

De expertise van de eigen organisatie blijkt o.a. uit de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de brandweerorganisatie, ruimtelijke ontwikkeling en dienstverlening.

De samenwerking met tandemgemeente Gorinchem heeft geresulteerd in o.a. een gezamenlijke vuilophaaldienst, I.C.T., inkoop en jeugdzorg. Het doel is om als gemeenten elkaar te versterken in operationele zin met behoud van ieders identiteit en zelfstandigheid.

Naast deze samenwerking vindt binnen de zuidelijke randzone regelmatig overleg plaats met Sliedrecht en de overige Drechtsteden op het gebied van o.a. economie, veiligheid, leerplicht, milieu en stadsarchief.

De strategische samenwerking binnen de Alblasserwaard & Vijfheerenlanden is zichtbaar in o.a. de uitvoering van de Merwedelingelijn, Regionale Sociale Dienst, en het omgaan met agrarische vraagstukken, recreatie en toerisme.

De nieuwe gemeente Binnenwaard, voortgekomen uit de gemeenten Graafstroom, Liesveld, Nieuw-Lekkerland en Giessenlanden biedt kansen voor Hardinxveld-Giessendam en andersom.

Meer- en intensieve samenwerking is tot stand gekomen.

Hardinxveld-Giessendam past bij de cultuur van deze nieuwe gemeente, en is bereid zich in te spannen voor de kwaliteit van het Groene Hart en zijn kernen. De Binnenwaardgemeente heeft Hardinxveld-Giessendam veel te bieden op het terrein van agrarische zaken, toerisme, recreatie en werkgelegenheid.

Hardinxveld-Giessendam biedt de regio een wezenlijke bijdrage op het gebied van werkgelegenheid, huisvesting, winkelvoorzieningen, kwalitatief onderwijs (onderbouw), kwalitatief zwemonderwijs en 3 treinstations.

2 Cultuur en Identiteit

De gemeente kent een grote verscheidenheid aan kerken en groeperingen.

Door de voortrekkersrol van het christelijke en sociaal-democratisch maatschappelijk middenveld, is de zondag een baken van rust en saamhorigheid als antwoord op de steeds verder "vereconomiseerde" wereld.

Christelijke waarden en normen zijn in de dorpscultuur door een overgrote meerderheid omarmd als positief en heilzaam voor samenleving en onderlinge relaties.

Investing in respect en integratie heeft bijgedragen aan saamhorigheid in een enigszins veranderende culturele samenstelling.

De gemeente heeft kans gezien het dorpskarakter te behouden door terughoudend om te gaan met hoogbouw, ruimtelijk te bouwen en een natuurlijke overgang te creëren naar het polderlandschap.

Beeldbepalende dorpsgezichten zijn beschermd (o.a. de bruggetjes aan de Parallelweg en Koningin Wilhelminalaan) en worden waar van toepassing, ingepast in vernieuwende inbreidingslocaties. Maar ook buiten het bebouwd gebied is er aandacht voor zoals de oude begraafplaats in het "Kromme gat" die als authentiek beschermd gebied is aangemerkt.

3 Algemene voorzieningen

In Boven-Hardinxveld zijn de basisvoorzieningen geclusterd aanwezig. Een bankloket, bibliotheek, huisartsen, apotheek, scholen, sociaal cultureel werk en binnensport zijn in multifunctionele gebouwen ondergebracht.

In Neder-Hardinxveld is er een "Huisartsen Onder Eén Dak" gekomen met apotheek en therapeutisch centrum. Dit centrum is de optelsom van een nieuwe Wielewaal met evenementenfunctie op de "oude" plaats aan de Pietersweer, nieuwe "Wielinghof", school de "Driemaster", bibliotheek, snackcorner "Wielwijk" en koopappartementen. Een fraaie overdekte brugverbinding met "Pedaja", een groot evenementenplein met permanente trap/tribune langs de Peulenlaan en duidelijke verbindingen met de Peulenstraat hebben bijgedragen aan een aantrekkelijk centrum voor de regio.

Stedenbouwkundig heeft het centrum een herkenbare uitstraling gekregen met een dominant plein dat één geheel vormt met het Raadhuis- en Raboplein, voorzien van terrassen en overige dienstverlenende activiteiten. Het vormt daarmee een verbinding met het winkelhart. De Wieling is met de Peulenlaan verbonden door een tunnel onder het zojuist genoemde plein.

Ook langs de Buiten-Giessen zijn terrasvoorzieningen aangebracht evenals een aanlegsteiger.

Samen met een kioskpromenade hebben genoemde voorzieningen het toerisme een impuls gegeven.

De parkeer- en speelmogelijkheden zijn door herstructurering en fietsenstallingen voor het centrum en de omgeving aanzienlijk verbeterd.

In elke dorpskern is de weekmarkt een niet weg te denken onderdeel voor het winkelend publiek.

Het groene karakter van Hardinxveld-Giessendam is door verstedelijking in sommige gebieden wel aangetast maar door extra inspanningen nog duidelijk in stand gehouden en op andere plaatsen versterkt. Het dorpse karakter is in de randzone langs het Groene Hart een unieke sterke factor geworden in de regio.

In de wijken draagt buurt- en wijkbeheer bij aan de (sociale) veiligheid en samenhang.

4 Zorg en Welzijn

De I.G.O. en het Centrum voor jeugd en gezin zijn in het gemeentehuis gevestigd.

Aanvragen van zorg- en burgerbalievoorzieningen vinden plaats via internet.

In de bibliotheek van Boven-Hardinxveld is één dagdeel per week een consulent aanwezig voor alle sociaal gerelateerde diensten.

Gemeentelijke bijdragen worden verstrekt overeenkomstig de geldende subsidieregeling en de prestatievelden van de Wmo. Dit geldt ook voor de ondersteuning van vrijwilligerswerk

Minder draagkrachtigen kunnen een beroep doen op de wettelijke regelingen die door de Regionale Sociale Dienst worden uitgevoerd.

Identiteitgebonden zorg is in voldoende mate beschikbaar voor iedereen. Kerken, maatschappelijke organisaties en overheid vormen op dit vlak een fijnmazige dienstverlening.

In Boven- en Beneden-Hardinxveld zijn woonzorgvoorzieningen aanwezig en een zorgboerderij voor begeleid wonen, werken en recreëren.

De jongerenwerker stimuleert jongeren om deel te nemen aan actieve programma's.

Door versterkte saamhorigheid en de aandacht voor de leefwereld van met name jongeren is de verslavingsproblematiek in grote mate verminderd. De samenwerking tussen ouders, scholen, hulpverleningsinstanties en overheid heeft duidelijk resultaat geboekt.

5 Onderwijs

Het onderwijsaanbod is in Hardinxveld-Giessendam constant. Naast de verschillende basisscholen in beide dorpskernen blijkt het voortgezet onderwijs tot ruim in de regio in de behoefte te voorzien. Het betreft het aanbod van VMBO en de onderbouw voor HAVO / V W O. De schoolgebouwen worden multifunctioneel gebruikt voor kinderdagverblijf, voor- en naschoolse opvang en b.v. muziekonderwijs. Bestuurlijk zijn basisscholen van de diverse dorpskernen gefuseerd.

6 Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer bestaat uit een vernieuwd Regionaal All-Inn OV systeem (RAI-OV) met soepele en snelle Oost-West verbindingen en Noord-Zuid aansluitingen naar het railvervoer. De Molenhopper uit 2008 is overbodig geworden. Het RAI-OV syteem bestaat uit spoor- (lichttrain), bus- en waterverbindingen.

Elke dorpskern in de Binnenwaardgemeente heeft één opstapplaats waarmee binnen 20 minuten een treinstation kan worden bereikt

De waterbus is niet meer weg te denken uit Hardinxveld-Giessendam. Met aanlegsteigers bij Sliedrecht-Oost, Langeveer en Boven-Hardinxveld is een prima verbinding verkregen met Dordrecht, Werkendam en Gorinchem, die zorgt voor ontlasting van het verkeer op de A15 en A27.

De Merwede-Lingelijn met de lichttrain is de afgelopen jaren gegroeid tot een intensieve Oost-West openbaar vervoer verbinding.

Station Boven-Hardinxveld en station Hardinxveld-Giessendam zijn opgenomen in een snelverbindingroute vanuit dorpskernen in de regio.

Station Hardinxveld-Giessendam wordt aangereden vanuit Ottoland, Molenaarsgraaf, Giessenburg en Giessen-Oudekerk. Station Boven-Hardinxveld wordt aangedaan vanuit Groot-Ammers (pont naar Schoonhoven), Nieuwpoort en Goudriaan.

Station De Blauwe Zoom heeft de prognosecijfers van het aantal reizigers nog niet gehaald hoewel . woningbouw tussen de MerwedeLingelijn en de Betuweroute hierin een flinke verbetering laat zien.

De treinverbinding rijdt om het kwartier. De busverbindingen zijn om het half uur, waarbij de reiziger zich digitaal uiterlijk 2 uur vooraf aanmeldt bij de OV centrale.

Pendelbusjes rijden vanaf de waterbushaltes naar de stations en vanaf woonzorgzones naar de dorpskernhalte.

De treinstations zijn door de pendelbus verbonden met een Oost-West bushalte langs de snelweg. Deze busverbinding is een snelle lijn tussen station Gorinchem en Rotterdam-Zuidplein. Naast de haltes langs de snelweg is er ook een halte bij het Beatrixziekenhuis in Gorinchem.

De verkeersdrukke op de A15 is ondanks het rekeningrijden, de uitbreiding tot een 2x3-baansweg, en de waterbus nog aanzienlijk. De spoorverbinding Breda-Utrecht moet daar verandering in brengen met een optimalisatie (verdubbeling) van de Merwede-Lingelijn met een transferium bij knooppunt Gorinchem.

7 Woningbouw

In de woningvoorraad is de kwaliteit en veiligheid toegenomen als gevolg van het toepassen van een kwaliteits- en veiligheidslabel. Belangrijke historische elementen zijn aangemerkt als beschermd dorpsgezicht.

Boven-Hardinxveld is uitgebreid met ca. 80 woningen in Tienmorgen-Noord. Langs de binnenkant van de Rivierdijk zijn 50 woningen bijgebouwd als lintbebouwing nabij het havenbedrijventerrein. Verder hebben diverse inbreidingslocaties bijgedragen aan de groei met nog eens 50 woningen.

In Neder-Hardinxveld is na de Blauwe Zoom de wijk "Over het spoor" aan de westzijde uitgebouwd met enkele honderden woningen, deels als opvang voor de regio. De provincie is uiteindelijk tot de erkenning gekomen dat de bebouwingscontour gelijk ligt met de Betuweroute en dat er gebouwd kan worden mits er een natuurlijke buffer wordt gecreëerd tussen het bebouwd gebied en het Groene Hart. De regionale afspraak van een migratiesaldo 0 wordt hier streng als ijkpunt gehanteerd. Iedere 5 jaar is er met de provincie afstemming over de woonbehoefte.

Met appartementen in de duurdere sector op locatie "IJzergieterij" lijkt de woningmarkt voor senioren te stabiliseren.

De laatste 5 jaar (2025-2030) loopt de vergrijzing landelijk terug. Een tendens die in Hardinxveld-Giessendam nog niet merkbaar is maar waar terdege rekening mee moet worden gehouden. In samenwerking met Omnivera woningstichting wordt bekeken welke woningcomplexen in aanmerking komen voor amovering van gestapelde bouw naar grondgebonden woningen. Daarbij wordt als doel gesteld dat de leefbaarheid in de wijk verder wordt verbeterd. Ruimere opzet met meer groen en blauw.

Momenteel wordt het gebied Peulenplein op de schop genomen. Een supermarkt, restaurant, kapsalon en sportschool, met daarboven appartementen. Het unieke aan dit project is dat het water van de Buiten-Giessen middendoor stroomt tot aan de Peulenlaan, en middels een enorme duiker in verbinding staat met het haventje aan de Amerhof. Omdat het water de Troelstrastraat doorkruist wordt een brugverbinding gebouwd in de vorm van een hefbrug.

8 Bedrijvigheid

Nieuwe industrieterreinen zijn gevormd op de voormalige "Blokland"-locatie aan de oostzijde van de gemeentehaven (buitendijks) en ca. 10 ha. tussen de MerwedeLingelijn en de Betuweroute;.

Industrieterrein "De Peulen" is geherstructureerd en "Boven-Hardinxveld" (bij de haven) is gerevitaliseerd. Nieuwe industrieterreinen worden momenteel niet voorgestaan. De aandacht is nu gericht op revitalisering van "Nieuweweg" en "Langeveer". Alle industrieterreinen zijn uitgerust met slagbomen en camerabewaking.

De middenstand werkt in Neder-Hardinxveld aan optimalisatie van het winkelcentrum. Na afronding van het "haltermodel" is er de behoefte om delen van de Peulenstraat intensiever bij het winkelgebeuren te betrekken. Een bruisend winkelcentrum is het motto waarmee we ons kunnen onderscheiden in de regio.

9 Sport

De Sluisweg is het sportcentrum van Hardinxveld-Giessendam. Sportvelden zijn geprivatiseerd en uitgebreid door de goede samenwerking van diverse sportverenigingen. HKC sport op het veld en in de Multifunctionele Accommodatie van Boven-Hardinxveld. OKK heeft haar accommodatie vervangen door nieuwbouw op de oude locatie aan de Rijnstraat. In de Blauwe Zoom is een multifunctioneel sportplein aangelegd dat buiten de winterperiode door de scholen voor voortgezet onderwijs wordt gebruikt. Het sportveld in het Westpark is voorzien van drainage en een materialenberging zodat ook daar optimaal gebruik van wordt gemaakt.

Het binnenzwembad voorziet in de behoefte voor zweminstructie- en doelgroepgebruik. Voor overige zwem mogelijkheden zijn eventueel een buitenbad en openbaar water beschikbaar.

Voor de wintersport is ijsbaan De Putten onmisbaar gebleken.

10 Natuur en recreatie

In de wijken is nadrukkelijk oog voor speelplaatsen voor onderscheiden leeftijdsgroepen.

Meerdere natuurspeeltuinen dragen bij aan creativiteit en natuureducatie.

Ter hoogte van de Peulensluis is parallel aan de A15 een wandelbrugverbinding over het water gerealiseerd tussen twee parkstroken. Hiermee is een fraai doorlopend wandelpad verkregen vanaf Peulenstraat Zuid tot aan de tennisvelden. Vanaf deze brug is tevens de rivier de Merwede bereikbaar voor wandelaars en overige recreanten.

Om deze rivier nog meer functioneel bij onze gemeente te betrekken is Masterplan Merwede in ontwikkeling met een boulevard, recreatie, natuurgebied en een (kleine) jachthaven.

Recreatieplan "Giessenzoom" is in een afrondende fase, bestaande uit een combinatie van natuur en recreatie, zoals natuurvriendelijke oevers, een natuurpad door ongerepte natuur, een parkeervoorziening, een fietsroute en fietsenstalling; een aanlegsteiger voor een pontje naar de Koperen Knop en voor rondvaarten; Zoveel mogelijk zijn bestaande verblijfs- en bedrijfsvoorzieningen gesaneerd. Nieuwe (tijdelijke) verblijfsvergunningen worden niet verstrekt. Met de grondeigenaren wordt overlegd hoe zij kunnen deelnemen in de doelstelling van het project door een deel van hun eigendom beschikbaar te stellen in ruil voor een eigen beperkte recreatieve invulling. De gemeente heeft hierbij het eerste kooprecht. Het gebied blijft beschikbaar voor bezoekers aan de gondelvaart en andere recreatieve en culturele activiteiten. Het wandelpad is verbonden met de Ecologische Natuuras zoals die hierna is omschreven en met de nieuwe wandel/fietsbrug over de Giessen.

De Ecologische Hoofd Structuur komt als “groene” en vooral natte “ruggengraat” door het grondgebied van Hardinxveld-Giessendam, passeert ter plaatse van de Betuweroutetunnel de Giessen en loopt door een immense duiker onder de spoorlijn, de snelweg en het Kanaal van Steenenhoek door en mondt uit in de Merwede als verbinding met de Biesbosch.

Door deze natuuras heeft het grondgebied tussen de sporen nabij station Boven-Hardinxveld een nieuwe toegankelijke natuur- en recreatiebestemming gekregen met een grote waterplas voor waterberging en strandrecreatie.

Ten noorden van de bebouwingscontour “over het spoor” is tot aan de Betuweroute een recreatiegebied in ontwikkeling.

De samenwerking met Waterschap, WLTO en Den Hâneker heeft een “stille” fiets- en skateroute door de polder opgeleverd. Doordat het woon-werkverkeer naar de zuidelijke rand steeds meer is toegenomen is de behoefte gegroeid aan “stille” fietspaden waar geen gemotoriseerd verkeer kan komen.

11 Infrastructuur

Toename van de verkeersintensiteit op de diverse vervoersassen heeft geleid tot meer dwarsverbindingen in het langgerekte dorp Hardinxveld-Giessendam. Onder de MerwedeLingelijn door is een tunnelverbinding aangebracht ten behoeve van de ontsluiting van de uitgebreide wijk “Over ’t spoor”.

De gemeente bevordert parkeren op eigen terrein en reguleert parkeren in het openbaar gebied. In gebieden waar dat nodig is kan alleen worden geparkeerd door vergunninghouders voor één auto per huisadres op de openbare weg. Vrachtverkeer wordt verwezen naar de daarvoor bestemde parkeervoorzieningen in de regio en voor bedrijfsauto’s zijn met camera’s beveiligde plaatsen beschikbaar op de industrieterreinen.

12. Energie en milieu

De overheid stimuleert een zuinig omgaan met natuur en milieu en toont daarin een voorbeeldfunctie door het gebruik van energiebesparende installaties in gemeentelijke gebouwen.

Duurzaam bouwen is voor nieuwbouw en verbouw van toepassing binnen voorgeschreven materiaalkeuzes en verlaagde EPC normering. Toepassing van zonnecollectoren en zonnecellen worden daarbij gestimuleerd en warmtepompsystemen in de infra-structuur gefaciliteerd.

Bij vervanging van rioolssystemen worden de hemelwaterafvoeren gescheiden.

Bovengrondse afval-inzamelpunten worden vervangen door ondergrondse gescheiden afvalvoorzieningen.

De gemeente heeft oog voor bijdragen aan verantwoord energiebeleid zonder dat het landschappelijk karakter wordt aangetast.

==//==